

PROTOKÓŁ
Nr 29
z obrad Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Poznaniu
14 grudnia 2023 roku

Miejsce obrad	Sala posiedzeń nr 2, UMWW
Uczestnicy spotkania	członkowie Rady – przedstawiciele związków pracowników, przedstawiciele związków pracodawców, strona samorządowa
Organizatorzy	NSZZ „Solidarność”, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Załączniki	Lista obecności

14 grudnia 2023 roku odbyło się 29. posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Poznaniu. Otwarcia dokonał Przewodniczący WRDS Pan Jarosław Lange Przewodniczący Zarządu NSZZ "Solidarność", który powitał uczestników spotkania – członków Rady oraz zaproszonych gości.

Pan Przewodniczący przedstawił porządek obrad, który został zaakceptowany. W ramach punktu Sprawy organizacyjne podziękował za rok wspólnej owocnej pracy na rzecz Dialogu w województwie wielkopolskim. Poinformował też, że zgodnie z Uchwałą Nr 7/2016 w sprawie: kolejności przewodniczenia Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego w Poznaniu, przewodniczenie na kolejny rok obejmie ponownie strona samorządowa w osobie Pana Marka Woźniaka Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

W dalszej kolejności **Pan Przewodniczący** przypomniał historię powstania Zespołu oraz jego działalność przedstawiając krótką informację na temat istoty jego pracy. Powołany został 23 grudnia 2022 roku uchwałą WRDS nr 28/2022. Zespół pracuje w składzie 12 osobowym i składa się z przedstawicieli organizacji pracodawców i przedstawicieli organizacji strony społecznej czyli związków zawodowych. 27 marca 2023 roku WRDS w Poznaniu przyjęła uchwałą nr 31/2023 w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego propozycji zmian w prawie pracy i rozwiązań na czas kryzysu. Mając na uwadze ostatnie doświadczenia pandemii oraz wojny, wiadomo jak bardzo przekłada się to na kondycję firm, poszczególnych branż, a w konsekwencji całej gospodarki. W takich sytuacjach, jak wymienione, choć nie tylko, potrzebne są nadzwyczajne rozwiązania prawne. Z jednej strony trzeba robić wszystko by w tych trudnych momentach firmy przetrwały, a z drugiej by nie uległy likwidacji miejsca pracy. Taka jest istota działalności tego Zespołu. Przyjęcie przez Radę stanowiska w tej sprawie to dopiero pierwszy krok. W dalszej kolejności planowane jest przekazanie go innym WRDS-om oraz Radzie Dialogu Społecznego. Następnie być może zajmie się tym rząd oraz parlament. Pan Przewodniczący wspominał też o propozycji, która pojawiła się na ostatnim posiedzeniu Prezydium, dotyczącej zmiany regulaminu WRDS w Poznaniu w taki sposób by przewodniczący działających Zespołów przedstawiali Radzie, np. raz w roku, sprawozdanie ze swojej działalności.

Pani Edyta Stefanowicz – Pracodawcy RP – podkreśliła, że wypracowane rozwiązania są wynikiem konsensusu oraz dorobkiem pracy wszystkich członków Zespołu. Podstawową przesłanką tworzenia tego projektu ustawy była stabilizacja zatrudnienia w niestabilnych czasach gospodarczych. Chodzi zatem o to by dać narzędzie pracodawcom w postaci gospodarowania czasem pracy czyli innymi słowy stworzenie pracodawcy realnej alternatywy dla redukcji zatrudnienia przy jednoczesnym – co istotne – wyważeniu interesów stron pracodawców i pracowników. Zaproponowane zostały więc gwarancje pracownicze w postaci: ograniczonego czasu stosowania, wymogu osiągnięcia konsensusu oraz stworzenia katalogu przepisów wyłączonych od modyfikacji. Pandemia i wojna w Ukrainie pokazały, że obecnie funkcjonujące narzędzia są niewystarczające, stąd zaproponowane wyżej rozwiązania.

Pan Jakub Gołaś – wz. eksperta Konfederacji „Lewiatan” Pana Michała Szuszczyńskiego –

skupił się na problemie wprowadzenia czasowego zawieszenia przepisów o czasie pracy w tych zakładach pracy, w których nie ma związków zawodowych. Wypracowana została koncepcja by wprowadzić w nich bardziej elastyczną formułę tzw. przedstawicieli. Byliby oni wybierani przez pracowników w demokratycznej procedurze w wyborach tajnych, bezpośrednich, równych, przy udziale co najmniej 50% pracowników. Wybranych w ten sposób dwóch przedstawicieli załogi pracowników zawierałoby z pracodawcą układ zbiorowy czy też porozumienie wprowadzające okresowe zawieszenie przepisów o czasie pracy. W przypadku mikroprzedsiębiorców czyli zatrudniających do dziewięciu pracowników odbywałoby się to w drodze głosowania załogi. Jeśli chodzi o formę wprowadzenia czasowego zawieszenia przepisów o czasie pracy to w przypadku dużych firm projekt zakłada możliwość zawierania układu zbiorowego pracy, a w sytuacji gdy związków nie ma rozważana jest opcja zawarcia porozumienia.

Pan Przewodniczący podziękował za wystąpienia i zaznaczył, że prace Zespołu nie kończą się i będą trwały jeszcze w przyszłym roku.

Pan Bernard Niemiec – NSZZ „Solidarność” – powiedział, że dziś Rada może tylko przyjąć te informacje do wiadomości. Najważniejsze jest to jak będą sformułowane ostateczne zapisy projektu. Gdy członkowie będą dysponowali konkretnymi sformułowaniami poszczególnych paragrafów wówczas będą mogli dyskutować szerzej lub wyrażać opinie.

Pani Edyta Stefanowicz doprecyzowała, że w trakcie prac Zespołu uznano, że dla przejrzystości i czytelności najlepiej będzie żeby projekt przyjął formę krótkiej i prostej odrębnej ustawy, co ułatwi jej stosowanie. Projekt zaznacza tylko ramy natomiast bardzo duży akcent stawiany jest na Dialog, na konsensus i na wybranie rozwiązania najbardziej dostosowanego do potrzeb konkretnego zakładu pracy.

Pan Przewodniczący podkreślił, że zarówno Zespół, jak i jego prace nie są hermetyczne. Każdy kto chce przyjść i współpracować ma taką możliwość.

Pan Wojciech Kruk – Pracodawcy RP – przypomniał, że rozwiązanie, o którym mowa ma być stosowane na czas kryzysu, zatem dotyczyć będzie tylko jakiejś branży, albo poszczególnych zakładów. Ideą tego projektu jest zabezpieczenie interesu obu stron. Rozwiązania podobne funkcjonują już w innych krajach z możliwym okresem rozliczeniowym do 36-miesięcy (Słowacja, Węgry). Jeśli ustawa weszłaby w życie to dotyczyć będzie niemal wyłącznie dużych zakładów, w których funkcjonują związki zawodowe. Dzisiaj pokazane zostały tylko generalne założenia i skoro wypracowane zostały przez strony pracodawców i pracowników, to nie mogą być kontrowersyjne. Można je ewentualnie ulepszyć i dopracować. Zgodził się również z przedmówcą Panem Bernardem Niemcem, że dopóki nie ma konkretnych zapisów paragrafów to trudno dyskutować o całości projektu ustawy.

Pan Antoni Odzimek – Związek Rzemiosła Polskiego – powiedział, że po to Zespół spotkał się jeszcze dziś, i po to przedstawił prezentację na posiedzeniu plenarnym, żeby członkowie Rady mogli przekazać swoje spostrzeżenia. To pozwoli Zespołowi uwzględnić je w toku

dalszych finalnych prac. Podkreślił też, że są dwie strony Dialogu – rządowa i samorządowa – które do Zespołu swoich przedstawicieli nie wskazały, a są również pracodawcami. Zatem jeśli chciałyby, wciąż mogą w dowolnej formie ewentualne uwagi do zaprezentowanych treści przedstawić.

Pan Wojciech Kruk zaproponował, by uzgodnioną ostateczną wersję projektu ustawy przesłać członkom Rady już na początku roku, a do dyskusji o konkretach wrócić na posiedzeniu plenarnym w marcu.

Pan Przewodniczący zgodził się z tą propozycją.

Pan Krzysztof Kubasik – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych – przypomniał, że Kodeks Pracy reguluje kwestie kryzysowe i pracodawca ma zawsze prawo wezwać pracowników na rozmowy w trudnych dla zakładu sytuacjach. W proponowanym projekcie ustawy warto byłoby wskazać jakie to będą konkretnie sytuacje kryzysowe. Wyraził też chęć przystąpienia do prac Zespołu.

Pan Przewodniczący odpowiedział, że gdy termin następnego spotkania Zespołu zostanie ustalony, poinformowani o nim zostaną wszyscy członkowie Rady. Następnie przechodząc do drugiego tematu spotkania czyli COVID-19 – omówienie sytuacji epidemiologicznej w Wielkopolsce poprosił o zabranie głosu pierwszego z prelegentów.

Pani Hanna Kurek – Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna – poinformowała, że na terenie województwa w roku bieżącym do 14 grudnia 2023 roku odnotowano 20671 przypadków zakażenia, a liczba hospitalizowanych to 1948 osób. Największa liczba zakażeń była w okresie od stycznia do kwietnia, najwięcej w marcu bo 6500 zakażeń, a także teraz od listopada do grudnia, kiedy odnotowano zakażeń w ilości 5880. Tak jak w latach poprzednich dominującym wariantem był Alfa, Delta później Omikron, to obecnie jest to Eris i Kraken. Jeśli chodzi o zgony to odnotowywanych jest znacznie mniej niż miało to miejsce w latach 2020-2022. W roku 2023 było zmarły 182 osoby na terenie województwa. Przedział wieku osób najbardziej narażonych i które zmarły z tego powodu wynosi 60+, w szczególności 70-79 lat. Ognisk epidemiologicznych wywołanych przez wirusa SARS-CoV-2 odnotowano w roku bieżącym 153, głównie w szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i hospicjach. Poziom zaszczepienia na terenie województwa wynosi powyżej 50%. W przypadku zakażeń RSV, rejestrowanych od marca 2023 roku, zanotowano 379 przypadków, a także 924 przypadki grypy. Podsumowując, w przypadku Covid-19 dane statystyczne stanowią tylko niewielki odsetek rzeczywistej liczby zakażeń w społeczeństwie.

Pan Dariusz Brudło – Wielkopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia – potwierdził dane przedstawione przez przedmówczynię. Obecnie nie ma tak masowej akcji weryfikowania zakażeń, jak to miało miejsce w czasie pandemii, zatem pozyskane dane nie stanowią realnego obrazu sytuacji. Liczba zakażeń na szczęście nie przekłada się na dużą liczbę hospitalizacji. Natomiast pewnym elementem niepokojącym może być dostępność do leków.

Pan Przewodniczący podkreślił, że mamy tu do czynienia z dwiema pewnymi danymi: liczbą hospitalizacji i liczbą zgonów. Co jednak nie oddaje ani realnej liczby zakażeń ani skali epidemii. Zadał też pytanie czy służba zdrowia dysponuje wystarczającą ilością szczepionek.

Pan Dariusz Brudło odpowiedział, że nie dysponuje wiedzą co do krajowych zasobów szczepionek, obecnie jednak nie ma problemu z zapisaniem się na szczepienie. Można również założyć, że zapotrzebowanie na szczepionki będzie rosło.

Pan Zbigniew Bachta – Konfederacja „Lewiatan” – zapytał na ile wiarygodne są przedstawione dane. Bo często bywa tak że ludzie robią testy prywatnie i mimo pozytywnego wyniku nie zgłaszają tego.

Pan Dariusz Brudło potwierdził, że takie przypadki nie podlegają z oczywistych względów ewidencjonowaniu i nie są ujmowane w statystykach.

Pan Tomasz Działyński – Pracodawcy RP – zapytał, czy nie warto byłoby wrócić do obowiązku stosowania maseczek przynajmniej w aptekach i szpitalach.

Pan Zbyszko Pawlak – Business Centre Club – zaprezentował wykres monitorowania ścieków pozyskany ze strony internetowej epoznan.pl obrazujący znaczny wzrost zakażeń i zapytał czy w obliczu tych danych nie byłoby zasadne podejmowanie decyzji dotyczących np. ograniczenia kontaktu, noszenia maseczek itp.

Pani Hanna Kurek odpowiedziała, że analizą monitoringu ścieków zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Odnośnie obowiązku noszenia maseczek to obecne przepisy nie nakazują ich noszenia w żadnej przestrzeni, nawet w poradniach zdrowia, które ew. mogą zalecić ich zastosowanie. Podobnie w innych miejscach zależeć to będzie od nas samych czy będziemy chcieli chronić siebie i innych przed skutkami zakażenia.

Pan Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego – zauważył, że jako społeczeństwo nie wyciągnęliśmy wniosków z pandemii. W momencie gdy poczucie zagrożenia minęło, rozluźniliśmy obostrzenia. Podobnie nie do końca pamiętamy, że co roku przychodzi okres rozprzestrzeniania wirusów grypy, Covid-19 czy RSV. A to właśnie powinien być czas promocji zachowań zapobiegających zakażeniu. Obecne wskaźniki sugerują, że sytuacja wymaga dalszej prewencji, nie tylko w postaci stosowania maseczek i zachowywania dystansu, ale również poprzez podejmowanie działań edukacyjnych dzieci i młodzieży. Pan Marszałek zaznaczył, że w ramach szeroko pojętej profilaktyki zakażeń, w urzędzie marszałkowskim nie są już organizowane coroczne spotkania z okazji świąt Bożego Narodzenia. Dodał też, że analizą wykresu monitorowania ścieków zajmuje się Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu.

Pan Przewodniczący zgodził się, że problem profilaktyki zakażeń najlepiej rozwiązywać systemowo, np. przy pomocy edukacji w szkołach po to by w dłuższej perspektywie spróbować zmienić negatywne nawyki.

Pan Tomasz Działyński zwrócił uwagę na brak dostępu do leków antycovidowych w poznańskich aptekach, również w szpitalach.

Pan Dariusz Brudło odparł, nie ma czegoś takiego jak lek przeciw zachorowaniu na COVID-19. Warto zwracać uwagę na utrwalanie dobrych nawyków, na profilaktykę. W pandemii niektórzy ludzie nie chcieli się szczepić, w związku z tym trzeba było zlikwidować setki tysięcy szczepionek, a teraz, niekiedy ci sami ludzie pytają gdzie są szczepionki.

Pan Zbyszko Pawlak wracając do wykresu monitorowania ścieków, pod warunkiem uznania za wiarygodny parametr wskazujący bieżące zagrożenie epidemiologiczne, zadał pytanie czy nie warto byłoby go podawać do publicznej wiadomości w codziennych komunikatach, tak jak ma to miejsce w przypadku alertów poziomu zanieczyszczenia powietrza.

Pan Krzysztof Kubasik zwrócił uwagę że w krajach wschodnioazjatyckich typu Chiny, Japonia, Korea Pd., zwyczaj noszenia maseczek czy to z powodu zanieczyszczenia powietrza czy ze względów epidemiologicznych jest powszechnym i ugruntowanym nawykiem od dziesięcioleci.

W sprawach bieżących **Pan Przewodniczący** poinformował, że przedstawiciele strony rządowej w osobach Pana Dariusza Szymczaka oraz Pana Macieja Musiała złożyli rezygnację z uczestniczenia w pracach WRDS w Poznaniu. Nawiązał też do kwestii Regulaminu WRDS w Poznaniu, który mówi o tym, że w przypadku powołania przez Radę zespołu problemowego, każda ze stron Dialogu desygnuje do niego swojego przedstawiciela. Dalej mowa jest o tym, że przyjęcie stanowiska na posiedzeniu Zespołu następuje, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej jeden przedstawiciel każdej ze stron Rady. Dlatego albo wprowadzimy zmiany pozwalające funkcjonować Zespołom bez przedstawicieli wszystkich stron albo poprosimy stronę rządową i samorządową o uzupełnienie składu Zespołu ds. zmian w prawie pracy i wypracowaniu rozwiązań na czas kryzysu.

Pani Aneta Niestrawska – Wicewojewoda Wielkopolski – podziękowała w imieniu swoim, jak i Wojewody Wielkopolskiego, za wieloletnią współpracę w ramach WRDS w Poznaniu życząc członkom Rady dalszej owocnej pracy na rzecz Dialogu w Wielkopolsce.

Pan Przewodniczący kończąc kadencję również podziękował za dobrą współpracę i złożył wszystkim obecnym najlepsze życzenia z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

Oprac. Biuro Obsługi WRDS w Poznaniu
Przemysław Belka

Jarosław Lange
Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Poznaniu